

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 200 Lel
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára . . . 4 .
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Laptulajdonos és kiadó:
LAUFER VILMOS.

A lupényi katolikusok

Lupény neve a tavaly augusztus hatodik szomorú eseményekkel országos hírnévre emelkedett. Ez alkalommal is Lupényről lesz szó, azonban nem a tavalyi véres esettel kapcsolatban. Egy sokkal fotosabb és most már jelentőségtelesebb dologról lesz szó, ami éppen most szeptember felé, az iskolai idő kezdetéhez közel, nagyon aktuális s ezért minden magyar ember figyelmére számot tarthat.

A lupényi római katolikus egyház augusztus 10-én közgyűlést tartott Roska petrozsényi katolikus esperes elnökletével. A közgyűlésen Péro Sándor, a lupényi katolikus iskola igazgatója azt a javaslatot terjesztett elő, hogy minden egyháztag havi 3 leit fizessen a szegény munkás gyermekek iskolai-könyv és tanszer alapja javára. A közgyűlés néhány felvilágosító felszólalás után a javaslatot egyhangú lelkesedéssel megszavazta.

A közgyűlés, amelyen a lupényi katolikusok közül mintegy 320-an vettek részt, ezzel a határozattal megmutatta az utat minden magyar közösségnek. A szegény bányász gyermekek iskoláztatásának a könyv és tanszer hiánya egyik legnagyobb akadálya. Az igazgató, aki mindennap tanuja volt annak a szegénységnek és

annak a kínlásnak, amit a szegény gyermekeknek a könyv hiánya s a szülőknek a lelkiismeretében az a hiány okozott, fején találta a szöveget, amikor erre az alapra minden egyháztagtól egy kis hozzájárulást kért. Mert ime az egy tagnak három leje, amit havonként fizet s ami egy évben összesen 36 leit tesz ki, amit tulajdonképpen még a legszegényebb ember sem érez meg, a szegény bányászgyermeknek egyenként legalább 100—150 leit juttat, amivel tökéletesen fedezni tudja könyv és tanszerszükségletét. A lupényi katolikusok belátták ennek a számításnak a helyességét és belátták azt is, hogy más megoldás nincsen, mert a magyar gyermekeknek az állam semmi kedvezményt nem ad s így megteremtették a szegény gyermekek iskoláztatásának is a lehetőségét, illetve annak zavartalan menetét biztosították.

Ime, a lupényi áldozatkész katolikusok példát mutattak minden egyháznak és minden közösségnek, hogyan kell magukon segíteni. Ezért a nagy nyilvánosság előtt például állítjuk oda az illetékeseknek s felhívjuk a figyelmét arra, hogy ha valahol segíteni kell, ezzel a módszerrel segítsenek a magyarok egymáson. S itt nagy terület mutatkozik a munkára. És az se baj, ha több helyen kell egynek-

egynek segíteni, mert a hozzájárulás nem nagy, ha mindnyájan részt veszünk benne. Ahogy tudunk adni diáksegélyre, úgy megtudjuk ezt is cselekedni minden közösségben, egyházban és Magyar Pártban egyaránt, *csak világos meggondolás és szerető szív kell hozzá.* Mert a zsebek nem azért nem nyílnak meg, mert nem lehet hozzájuk férni vagy semmi sincs bennük, hanem azért, mert a szív van bezárva. Nyissátok meg az emberek szívét és megnyílik a zsebük. Nyissátok meg magyarok egymás iránt a szíveteket és tudtok egymáson segíteni, akár szegény iskolás gyerekekről, akár a csikszenttamási tüzkárosultakról, akár a gyergyói vagyonbukottakról legyen is szó.

A lupényi katolikusok határozata arról tesz bizonyosságot, hogy még nem fogyott ki a magyar áldozatkészesség, hogy a magyarok még élni akarnak és élni is tudnak ebben az országban.

Kovács Károly

Bucusi Vajdahunyadon

A Szűz Mária menyemenetele emlékeztetése 1912-ben épített gyönyörű szép vajdahunyadi templomban Nagyboldogasszony napján aug. 15-én bucsu volt, amelyre Déváról mintegy 200-an zárandokoltak el. A bucsu augusztus 14-én délután fél 7 órakor ünnepélyes vecser-

A történelem tanulságai

Irta és a szászvárosi zárda-templom fennállásának 200 éves jubileumi ünnepségén 1930 június elsején este a Transsylvania szálló termében megtartott műsoros estélyen felolvasta
Dr. P. Boros Fortunát

(Folytatás és vége)

Az egyház felfogásában a templom mellett nélkülözhetetlen az iskola, mely hivatva van az Isten igéjének megőrzésére. Az elmondott körülmények megértetik velünk, hogy a háztörténetének lapjain miért kezd az iskola csak oly későn, 30 év múlva szerepelni.

A katolikusok ez idő alatt tapasztalták, hogy „ők a hitközöny veszedelme nélkül gyermekeiket nem küldhetik lutheránus (szász) vagy református (magyar) iskolákba”. Néhány gyermek részére kezdetben a szabad ég alatt, bérlet házikóban, a rendház nélkülözhető cellájában, ebédlőjében tartották az előadásokat. 1764-ben tizennégy tanulójuk volt, pedig a görög katolikusok is ide küldötték gyermekeiket. A jelen iskola telkét sok huza vona után a szebeni főkörmányszék erélyes közbelépésére 1778-ban vásárolják Konrád András szász gazdától. Az iskolához a második tanerőt csak a szabadságharc után állítják be. A mostani iskola 1890-ben épült, az erdélyi püspök Lőnhárt Ferenc 1000 forinttal járult hozzá az építési költségekhez. 1919-1926 között polgári iskolát is kapcsolak hozzá.

Ha átlapozom a rendház évkönyveit kérdés, fáradalom, aggodás, megneheztetés, felekezeti surlódás, politikai megbízhatatlanság nyomaival találkozom. Sokszor úgy kezelték a barátot, kinek az

érdeke ahogy kívánta, de azért nem mondhatom azt, hogy nem szerették. Akármilyen ellenfele volt, mindenki megbecsülte benne a szorgalmat és a lemondást és végtére egy eset sincs, melyben ne győzedelmeskedné igazsága.

A rendház évkönyveiben ennél többet is találunk feljegyezve. Nevek vannak megőrkítve, melyeknek viselői akár országos viszonylatban, akár a város vagy egyházközség életében ismeretesek voltak azon bőkezűségükről, mely nélkül az itt működő atyák nehezen tudják elvégezni azt a magaslatos feladatot, melyre visszatelepésükkel vállalkoztak. Illik ezekről sem feledkezni meg. A templom és rendház kiépítését Haller János gr. kormányzó adakozása tette lehetővé és nagynevű elődjének, Korniss Zsigmond gr. syndicus apostolicusnak (rend apostoli védője) nemcsak a világi hatalom átvételében, hanem a szegény ferencesek gyámolításában is nyomdokaiba lépett. Haller János és felesége, Dániel Zsófia emlékét a templom szentélyének jobb oldalfalába illesztett következő kronosztikon örökítette meg az utókor számára: InfeLIX aeqVata soLo, qVae rVDera fLeVI IaMa Laeta eXPensis sto renoVata plls. (Földig lerombolva mint törmelék kesergém). Nemes szívek jóvoltából állók már boldogan.

Nemes szívi adakozók a XVIII. századból: Macskásy Farkas, Dobokay Antal és Dobokay György, Bányai János, Kászoni Márton, Eperjesy Zsigmond, br. Bánffy Dénes özvegye, Bornemissza Ignác, Kopacz János, Jagerin Erzsébet, Jobst Frigyes, Boér Imre, br. Györffy Sámuel, Nikutz Gergely, Issekutz Jenő, br. Bornemissza János. Sok volna megemlékezni mindazokról, kik a múlt században tetemes összeggel járultak hozzá a rendház

fenntartásához, csak két családot emelek ki a világháború lezajlása utáni időből, kiknek emléke még mindnyájunk élénk emlékezetében él: Kétes János és felesége Szocup Antoniát és özv. Hermán Jánosné. A Kétes család 93.500 leit, Hermáné 26.000 leit adott a hozatandó új harangokra.

A katolicizmus életrekelte Szászvárosban a ferencesek mellett a buzgó, áldozatra mindig kész híveknek, családoknak is érdeme. Amikor elgondolom, hogy kik tettek többet, hoztak nagy nagyobb áldozatot az Istenért, azok-e, kik batyuk nélkül utrakeltek és a holnap felől, munkájuk, vállalkozásuk eredménye felől bizonytalanságban voltak, vagy azok, akik az atyákat meghívták, itt tartották, biztatták, szíveségükkel pénzükkel segítették, akkor nem tudok különbséget tenni. A híveknek is, a ferenceseknek is érdemét nem tudom másképpen méltatni, mint azzal a megállapítással: mindnyájan megértették az idők szavát és nem haboztak kitérni a kötelességek elől, melyeket a pillanat vállukra rótt.

E megállapítás révén egy időszerű kérdés vetődik fel bennem: mi szükséges ahhoz, hogy valaki, valami nagygyá legyen? Multjának ismerete, jövőbe vetett rendületlen hite, jelenének értékelése és önmagának, övéinek megbecsülése. Ezen sarkalatos erények, tulajdonságok nélkül lehet az egyed, nemzet gazdag, jó szellemi tevékenységű, vitéz, harcias, szenvedni tudó, de könnyen remélhető helyét az életben soha sem fogja elfoglalhatni, mert az utolsó pillanatban mindig mások tolokodnak eléje, hogy könnyű sikerrel elrabolják az általa kiküzdött babért.

Mikor a múlt mesélni kezd s az emberi elme a Memoria tüzes paripáira pattan és árkon bokron

nyével vette kezdetét, amelyet Dr. P. Imets Polikárp vajdahunyadi házfőnök végzett papi segédlettel. A litániát s a betéteket a vajdahunyadi teológiai énekkar énekelte, míg prédikációt P. Szabó Dömjén dévai helyettes házfőnök mondott. Az oltári szentséggel tervezett gyertyás körmenet a viharos idő miatt elmaradt. A tulajdonképeni bucsunap alkalmával reggel fél 6, fél 7, 7, 8 és 9 órakor misék voltak, míg az ünnepélyes szent mise 10 órakor vette kezdetét, amikor a hivek seszege a templomot zsufolásig megtöltötte. A szent misét Hoboth József piskii főesperes celebrálta fényes papi segédlettel s utána Deési Lajos csernakereszturi plébános prédikált Szűz Mária megdicsőüléséről és istenanyaságáról. Hegedűszámmal Hanke Vilmos, a dévai 4 gránicer ezred zenekarának volt helyettes karimestere szerepelt, akit orgonán Dr. Büchler Andorné kísért. Mindkettő művészien kezelte hangszerét. Mise alatt betéteket szintén a teológiai énekkar énekelte.

A délutáni 3 órai vecsernye után, amelyet Deési Lajos végzett, négy óra utáni kezdettel vallásos délután volt, amelyet a kedvezőtlen idő miatt szintén csak szűkebb közönség előtt a zárda nagytermében tarthattak meg. Baleset című dialog, Az öngyilkosjelölt című monológ s a Napországnak című tündérvígjáték volt a műsor igen szép számai. Az utóbbi számban egy csomó kisgyerek csodás ruhákban szerepelt elragadó kedvességgel.

Az előadás mindenkiben gyönyörűséget váltott ki. A dévai 200 zarándok, akik gyalogszerrel mentek Hunyadra, délután négy órakor indultak vissza ismét gyalog P. Fodor Angelus vezetésével.

A bucsu mély lelki hatását mutatja az is, hogy a két nap rengeteg hívő gyónt és áldozott. Az ünnepség irányítója és rendezője a mindig aktív és szeretetteljes Dr. P. Vitéz Berard vajdahunyadi házfőnök-helyettes volt.

— *Bélyeggyűjtők figyelmébe. Mindenféle bélyegekből álló gazdag bélyegküldemény érkezik s kapható V. Laufer könyvkereskedésében Déván — reklám áron.*

keresztül pillanatok alatt elképzellhetetlen távlatokat száguld be. Utja virágos rónán, üszkök között, apró faviskók és kőépületek, puszták terek és épülő templom falak között visz el. Látja a megsokasodott emberiséget, bepillant a gond és aggodalom műhelyébe, eligazodást keres a tervezetek tömkelegében, fölhasnálnak körülötte az emberi sírások, élhalkul a csatazaj utolsó akkordja. Mintha mindez csak gyors vérű nemesség állatjának pata moraja, patkó összecsengetése volna és a lovas belefárad, amit látott akárcsak Madách embere, kinek minden szin végén kő nehezedik mellére, valahányszor belefárad egy-egy kor vívódásába. Nem volnánk emberek, ha utunkat folytatni nem akarnók bármilyen akadályokkal álljunk is szembe. A ma embere nem volna méltó a múlthoz, ha terveink dugabádölése reményeink összeomlását is jelentené, mert ami jelentéktelen ma, annak értéke lehet a jövőben. A folytonos surlódás, törés, zuzás hozza felszínre a kincseket.

A történelmi korok, elmúlt nemzedékek életét, küzdelmét, örömet vetítik elénk, hogy azoknak nagyszerű eredményei nekünk örökös problémáink legyenek.

Pillanatok alatt végigszáguldok a kétszáz esztendő. S mintha újakezdődne az elröppent évek, mintha most kellene belefogni az alapozó munkába. A jövő ép oly bizonytalanságban, ködben uszlik előttem, mint akkor, midőn az első ferences kikötött Szászvároson. Bárcsak azzal az erős elhatározással néznénk az eljövendő elé, amilyenek a múlt kezdetét látjuk!

Déva város választott tanácsának első ülése

Megválasztották a bizottságokat.
Dr. Meskó Miklós indítványára a Csángótelep kikövezését is programba vették.

Déva város választott tanácsa 1930 április 7-ike óta, amikor a régi tanács utolsó ülését tartotta, augusztus 16-án, szombaton ült össze első ízben Perian Péter polgármester elnöklétével. Jelen voltak a tanácsosok közül: Dr. Lőrincz Jenő, Haneş Niculae, Radu Augustin, Borbély Ferenc, Stancu Iosif, Guia Péter, Chiorean Aurel, Bencsik Zsigmond, Dr. Meskó Miklós, Péntek Elek, Schumann Ernő, Oprea Mircea, Grecu Andrei és Ilie Ioan városi főjegyző, aki a jegyzőkönyvet vezette.

Perian Péter az ülés megnyitása után javasolja, hogy mivel a városi tanács II. Károly király uralkodása alatt jelenleg első ízben ülészik, menesszenek hódoló táviratot a királynak. A tanács Károly király meleg és hosszas éljenezése után egyhangulag szavazza meg az indítványt.

Napirend előtt Dr. Meskó Miklós tanácsstag a Magyar Párt dévai tagozatának elnöke emelkedik szólásra, aki a magyarság nevében nyilatkozatot olvas fel, amelyben a tanács első ülésén a vezetőségből a kisebbségek kizárása által a magyarságot s az összes dévai kisebbségeket ért jogfosztás ellen tiltakozik. A tiltakozást lapunk más helyén közöljük. Perian polgármester azonnal azt javasolta, hogy a jegyzőkönyvhöz csatolják a nyilatkozatot, ellenben Oprea és Stanca, valamint Haneş tanácsstagok azt állítva, hogy a nyilatkozat hangja bántó, kérték, hogy fordítsák le a nyilatkozatot, amire a tanács egyhanguan úgy határozott, hogy a nyilatkozatot csak a jövő ülésen fogják tárgyalni s addig lefordítják az állam nyelvére.

Perian polgármester ezután bejelenti, hogy a kolozsvári Directorátus 20.003/1930 számú átiratával a tanács megalakulását jóváhagyta, amire Dr. Meskó Miklós szintén magyar nyelven tiltakozást olvas fel, amelyben a tanács működésének öt hónapon való megakadályozása ellen tiltakozik. A tiltakozást lapunk más helyén közöljük. A tanács ennek a tiltakozásnak is a tárgyalását a jövő ülésre halasztja, hogy addig román nyelvre lefordíthassák — noha azzal több tanácsstag egyetértett hallgatólagosan.

Ezután a különböző bizottságokat választják meg a következőképpen: 1. Pénzügyi bizottság: Dr. Lőrincz Jenő, Dr. Dănilă Gheorghie és Schumann Ernő.

2. Építési bizottság: Dr. Meskó Miklós, Grecu Andrei és Botean Iosif.

3. Társadalmi bizottság: A római katolikus egyház feje, akit később fognak megnevezni, Stanca Iosif és Radu Augustin.

4. Árverési bizottság: Mihai Ioan, Péntek Elek és Solomon Victor.

5. Munkáltatási bizottság: Bencsik Zsigmond, Botean Iosif és Chiorean Aurel.

6. Felelősségi bizottság: Luch Ioan, Schumann Ernő és Oana Zenovie.

Jólesően állapíthatjuk meg, hogy a tanács alakuló ülésének hangulatával és felfogásával holt ellenkezően ebben a bizottságban a kisebbségek is mindenütt helyet foglalnak.

A tanács felhatalmazza a delegátia permanentét, hogy a folyó ügyeket továbbra is előkészítse s azokon dolgozzon. Megállapodnak továbbá abban, hogy a tanács üléseket minden hónap utolsó szombatján ebéd után tart,

Gondoljon

az

Aspirin-tablettákra

és tartson otthon egy csomagot állandóan készenlétben. Kitűnő szer a grippe és rheuma ellen. Csak akkor valódi, ha rajta van a „Bayer-kereszt”. **Utasítson vissza minden pótszeri.** Az Aspirin tabletták a szívnek nem árt. Az Aspirin tabletták egyedülálló az egész világon.

abban az esetben azonban, ha szombaton ünnep van, az ülést hétfőre halasztják.

Perian polgármester bejelenti a földcserét a népkertnél Dr. Groza Péter volt miniszterrel kapcsolatosan. Grozától kap a város 16 60 négyzetmétert s Groza kap a várostól a népkert területéből 16 10 négyzetméter területet. Ez a csere csupán szépséghiba eltüntetése miatt szükséges s a térképen alig vevődik észre.

Oprea Mircea és Dr. Lőrincz Jenő indítványára a görög katolikus templom építésére vonatkozó kérést az építési bizottságnak adják ki azzal, hogy a jövő ülésre javaslatot terjesszen elő a tanácsnak határozathozatal végett.

Az állami adóhivatal fenntartására ideiglenesen s egyszerismindenkorra 5000 leit szavaznak meg. Oprea tanácsstag javasolja, hogy az öntözővíz kérdését az ügyéssel együtt a delegátia permanente tárgyalja meg s csak azután hozzák a tanács elé. Román József volt tisztviselőnek az indemnizáció specialevél járó javadalmazásokat megszavazzák, mivel az törvényes alapon nyugszik. Elhatározzák, hogy a Gojdu (Téglagyár) utcán beton járdát csináltatnak s arra 40.000 leit irányoznak elő, míg a George Lazar (Sváb—Jókai) utca betonjárójára 53.000 leit szavaznak meg, mindkettőre azzal a feltétellel, hogy a munkához csak akkor fognak hozzá, amikor a felek a hozzájárulást: a költségek felét kifizették.

Dr. Meskó Miklós javasolja, hogy a Csángótelep kikövezését is vegye programjába a város, mire a tanács felhatalmazza Perian polgármestert, hogy a Csángótelep kikövezését alkalmas időben tűzze napirendre.

Szántóhalmának villanyvilágítással való ellátása kérdésében a tanács úgy határoz, hogy ezen ügyet tanulmányozás végett a delegátia permanentének adja ki.

Ezután megszavazták a következő póthiteleket: szegényeknek 10.000 leit, épületek fenntartására 150 000 leit, őrzésre 7.500, a Timişiana teljes kiegyenlítéséül 5.800 leit, Biurou Populație hozzájárulásra 5000 leit, amelyek után a rendelkezési alapon összesen még 47.980 lei marad.

Miután még elhatározzák, hogy a Fehér-Kereszt éttermében egy ajtót vághatnak a falban, az ülés véget ér.

Hammer Dávid képzőművészeti kiállítása

A Fehér-Kereszt cukrászdájában ma nyílik meg Hammer Dávid fiatal petrozsényi festőművész képzőművészeti kiállítása, amelyet Párizsba való elutazása előtt rendez. A fiatal festőművész egyike a nagyrahangolt fiatal festőknek, aki a budapesti képzőművészeti akadémia növendéke volt és a kényes pesti kritika is a jövő emberének nevezte. A budapesti egyetemi hallgatók képzőművészeti kiállításán összes képei elkeltek. Egy budapesti reklámpályázat 250 pengős első díját 20 versenyző közül Hammer Dávid vitte el ami a fiatal festőművésznek a különböző metszetek iránti érzékét is demonstrálja.

A kiállítás csak négy napig (augusztus 28-ig) lesz nyitva. Hammer Dávid különösen portréival tűnik ki, amelyekben hiven tükrözi vissza az emberi érzések változásait. Tájképei rendkívül érdekesek és a művésznek az impresszionizmus felé való haladását mutatják. A kiállításra felhívjuk a dévai műértő közönség figyelmét.

Dr. Meskó Miklós városi tanácsos, a dévai Magyar Párt elnökének nyilatkozata a magyarság nevében Déva város tanácsának első ülésén

Az első alkalom lévén arra, hogy kifejezést adjunk felfogásunknak az 1930 év március hó 16-án megejtett községi választások óta történtek felett, az OMP. dévai kötelekbe tartozó magyarság nevében, szemben ezen tanáccsal teszem a következő nyilatkozatot.

Amiként az a hunyadmegyei Törvényszék Pres. Su. III. 7/9 — 1930 számú határozatából nyilvánvaló, — Déva—Szántóhalma közönsége a román listára szavazatainak 58 %-át adta le, a magyar párt, német párt és a zsidóság, valamint a velünk szövetkezett szociáldemokrata pártra szavazatainak 42 %-át.

Eléggé világosan és mindenki által érthetően kifejezte tehát abbéli akaratát, hogy a város vezetésében ebben az arányban akarja együtt látni választottjait.

Ennek a világosan kifejezett akaratnak a megfojtása volt az az aktus, hogy a városi tanács megalakulási ülésén a város vezetéséből teljesen kizárta a város közönségének 42 %-át képviselő mandatarusokat.

Igy állván a helyzet, a város vezetését egyedül ragadva magához a hivatalból kinevezett tagok szavazatainak segítségével, — a város közönségének ama része, amely szavazatait mireánk és társainkra adta, jogaiban kijátszottának érzi magát és ennek ezzel nyíltan kifejezést ad. —

Bennünket akkor, amikor polgártársainktól a mandatumot a város vezetésében való részvételre elfogadtuk, nem vezetett semmiféle önző gondolat és szent kötelességünket érezzük, dacára a történeteknek, az igazságtalanságnak, szeretett városunk érdekeit továbbra szolgálni és védeni.

Kérjük román tanács tagtársainkat, ne tegyék nekünk lehetetlenné nemzeti elfogultságból tiszta törekvéseink valóra váltását, mert az a gesztus és az esetleg a jövőben ahhoz hasonló, amit velünk szemben az által tanusítottak, hogy a város fele-közönségét a város tényleges vezetéséből kizárták, — keserű gyümölcsöket fog teremni az egész város közönségének.

Lehetőleg 4 középiskolát végzett fiu
tanulónak felvétetik

LAUFER VILMOS

KÖNYV- és PAPIRKERESKEDÉSÉBEN, DÉVÁN.

NAGYVÁRADI ZSIDÓ FIINTERNÁTUS

ORADEA, Strada Delavrancea 17. (Ritook Zsigmond ut)

A nagyváradai társulati kereskedelmi, az Orth. Gimnázium és a zsidó Liceum Igazgatóságaitól ajánlva. Elsőrendű kóser ellátás. A növendékek szaktanárok által való előkészítése.

122 4-5

Minden iskolai és internátusi ügyben felvilágosítással szolgál az Internátus Igazgatója Szilágyi Adolf zsidó lic. tanár. Prospectust kívánatra díjtalanul küldünk.

Uruguay-ba vándoroltak ki Kalánból

Uruguay-ba való eltávozásuk alkalmával tartották meg f. hó 12-én bucsuestélyüket Hinding M., Lindner K., Hummel K., Schikerle Á. és Münich R. a kaláni vasgyár helyiségeiben, amelyen a rokonok és barátokon kívül Baumann üzemvezető és Pucerea főkönyvelő is részt vettek. A jó hangulatot a késő éjjeli órákig nyújtották ki.

F. hó 17-én, vasárnap népes volt a Kalán vasútállomása, ahová már a vonat érkezése előtt másfél órával több száz ember gyűlt össze, hogy a messze utra indulóknak „Isten hozád“-ot mondjanak.

Ugy az ének- mint a zenekar is az állomáson bucsuztak el a távozóktól, amelynek hűséges tagjai voltak. Néhány ének és zeneszám után, a vonat indulásakor rázendítettek az oly népszerű „Indul a Bajnai vonat“ indulóra, azt többször ismételve.

Mindnyájunk jó kívánsága és szerencse kísérelje őket e hosszú utra.

HIREK

— **Balomiri György dévai főszolgabíró Déván marad.** Mult heti számunkban Dr. Oncu Iacob prefektus szabadsági hírével kapcsolatban azt írtuk, hogy a helyettes prefektus Dr. Pop Ioan valószínűleg később Dévára jön főszolgabírónak. Ezzel szemben illetékes helyről nyert információink szerint közölhetjük, hogy a jelenlegi dévai főszolgabíró Balomiri György, aki itt is marad és áthelyezési kombináció szóba se jöhet.

— **Andreicuți Ioan megvált a rendőrségtől.** Andreicuți Ioan dévai rendőrkormányzó Dr. Atirescu Jeronim a megyei tanács bizottságának elnöke a vármegyei számvevőséghez könyvelőnek nevezte ki. Andreicuți Ioan ezzel megvált a dévai rendőrségtől, amelynek szolgálatában állott teljes nyolc éven keresztül s ezen idő alatt munkáját a közönség és feljebbvalói legteljesebb megelégedésére végezte s legutóbb mint megbízott helyettes kvesztor működött. Andreicuți Ioan augusztus 15-ével már el is foglalta új hivatalát.

— **Nyugdíjazás.** Messogn'er Jánost, a dévai törvényszék főszámvevőjét szeptember elsejével nyugdíjazták. Az érdemes tisztviselő, akinek munkásságát a dévai törvényszék most elveszíti, 35 éven keresztül szolgálta az államot szorgalommal, becsülettel, kitartással és megfelelő szaktudással.

— **Grozescu komisziárt visszahelyezték Dévára.** Megírtuk annak idején, hogy Grozescu Cornelt a dévai rendőrségtől a pécskai rendőrséghez főnöknek nevezték ki. Most Grozescu ismét visszakerült a dévai kveszturához s itt mint komisziár a sziguranca ügyosztály vezetését vette át.

— **Kisiparosok kongresszusa Bukarestben.** A romániai kisiparosok szeptember 28-án Bukarestben kongresszust fognak tartani, amelyen meg akarják alakítani az összes romániai kisiparosok szövetségét. A kongresszusra ugy a dévai, mint a petrozsényi ipartestület delegátusokat fog kiküldeni, akik a helyi sérelmekre is rá fognak világítani. Az össziparosság sérelmét az előkészítő bizottság 24 pontban foglalta össze, amelyeket a határozat hozatal után a miniszter elé fognak terjeszteni.

Dr. Meskó Miklós tiltakozása a magyarság nevében Déva város tanácsának első ülésén

Az első alkalom lévén arra, hogy kifejezést adjunk felfogásunknak az 1930 év március 16-án megejtett községi választások óta történtek felett, — az OMP. dévai kötelekbe tartozó magyarság nevében a leghatározottabb tiltakozásomnak adok kifejezést ezen a helyen azért a játékért, ami alkotmányossággal, törvénytisztelettel és demokráciával elkövetett az által, hogy bennünket ezt a törvényesen megválasztott községi tanácsot hivatalos kötelességünk teljesítésétől és jogaink gyakorlásától 1930 március 16-tól augusztus 16-ig, öt hónapon keresztül elűtöttek.

Abban a szerény meggyőződésben vagyok, hogy az illetékes felső fórumoknak elemi kötelességük lett volna oda hatni, hogy a közigazgatási törvény, amely 1929 év augusztus hó 3-án lépett életbe, — az életbe tényleg be is lépjen, mihelyt azt a törvényhozó kívánta és ne akadályoztassék meg mesterségesen annak végrehajtása.

— **Vizsgálat Szászvároson.** Bradean Cornel dévai rendőrkvesztor a napokban a szászvárosi rendőrségen vizsgálatot tartott s ott mindent a legnagyobb rendben talált. A szászvárosi rendőrség vezetője Roșca Emil, akit Bradean megelégedéséről biztosított.

— **A Dévai Iparkamara „I. Vulcu“ iskolájának felhívása.** A dévai iparkamara „I. Vulcu“ iskolája az érdekeltek tudomására adja, hogy az iskolába a tanítás október elsején veszi kezdetét. Beiratások szeptember 15-ig folynak a kereskedelmi és iparkamarában a hivatalos órák alatt. Az első évesek felvétele a következő feltételekkel történik: A tanuló elemi iskolát végzett legyen, ne legyen több mint 20 éves és valamelyik ipari vagy kereskedelmi vállalkozásnál mint tanonc, vagy mint fizetett alkalmazott vagy munkás legyen alkalmazva. A beiratási kérvénnyel egyidejűleg be kell terjeszteniök a születési bizonyítványukat, újrátöltési bizonyítványt, elemi végzettségéről s az ipari vagy kereskedelmi gyakorlatról szóló bizonyítványt. Az iskola 3 évig tart s a végzett növendékek önkéntességi jogban részesülnek vagyis a katonaságnál csak egy évet kell szolgálniok.

— **Megkezdte működését a vulkán-lupényi ipartestület.** Az újonnan megalakult vulkán-lupényi ipartestület, amelynek megalakulását a felsőbb hatóságok már jóváhagyták, augusztus 17-iki választmányi ülésén elhatározta, hogy működését megkezdje. Az ülésen megjelent lupényiak annak a kérésüknek adtak kifejezést, hogy a megválasztott Tirilla lupényi alelnök helyett, Tirilla saját javaslatára, Megyeri cipész mestert óhajtsák alelnöknek, amit a választmány tudomásul is vett. Simon Samu háznagy erre tiltakozását fejezte ki és megkérdezte Megyeritől, hogy bírja-e a lupényi iparosság bizalmát, amire Megyeri megígérte, hogy az új testület útját Lupényban is egyengetni fogja. Az új testület irodája Vulkánban a Bogdán-féle szálló emeleti helyiségeiben található.

— **Felhívás a vasuti nyugdíjasokhoz.** F. hó 24-én d. e. 9 órakor Simerian megalakul a vasuti nyugdíjasok országos szervezetének a fiókja. Felkértenek az összes nyugdíjasok hogy minél nagyobb számban jelenjenek azon meg, hogy jogos sérelmeik orvoslásának módját megtárgyalják. Jelen lesznek a temesvári szövetségi titkár és egy megbízott. A bizottság.

— **Beiratkozás a dévai tanonciskolába.** A dévai tanonciskola vezetősége ezton is közli a munkaadókkal, hogy a tanonciskolába való beiratások **1930 szeptember 1—5-én minden nap délután 6—7 óra között** fognak lefolyni, míg a tanítás **szeptember 8-án d. u. 5 órakor** fog megkezdődni. Beiratási díj 100 lei. Akik nem járatták a tanoncokat rendesen vagy nem iratják be, 500—5000 lejes büntetésben részesülnek.

— **Földadót fizetők figyelmébe.** Déva város polgármestere 3927—930 számú hirdetményében közhírré teszi, hogy a mezőgazdasági „colejiul” választóinak összeírása augusztus 25-én a városháza 6 számú irodájában megkezdődik és tart aug. 31-ig. Választó mindazon 21 életévét betöltött férfi és nő, aki földadót fizet s ezenkívül a mezőgazdasági és erdészeti iskolát végeztek. A colejiul, ami városi mezőgazdasági tanácsot jelent s amibe 4 tagot fognak a választók választani, rendkívül fontossággal bír s ezért felhívjuk a magyarság figyelmét, hogy mindenki okvetlenül jelentkezzen.

— **A helyettes prefektus figyelmébe.** A Monitorul Oficialban még június 27-én megjelent új szesz törvény 205-ik paragrafusa előírja, hogy falvakban a kocsmák reggel 7-től este 9 vagy 11-ig tarthatnak nyitva. Tehát napközi korlátozást nem ír elő. Ezzel szemben Lupényban a csendőrség a szesz törvény intézkedéseivel ellentétben egy június 12-én kelt prefektusi rendelethez hivatkozik, amelynek értelmében a kocsmák délután 3—5 között zárva tartandók. Tekintettel arra, hogy emiatt a kocsmák sérelmet szenvednek, felkérjük Dr. Pop Joan helyettes prefektust, hogy a szóbanforgó prefektusi rendeletet annulálja, illetve hozza tudomására a lupényi csendőrségnek, hogy a szóbanforgó prefektusi rendelet az új szesz törvénnyel most már hatályát veszítette s így csak a szesz törvény rendelkezései irányadók.

— **Lóverseny lesz Déván.** A dévai Magyar Dalárda csángótelepi osztálya szeptember 7-én a strandon nagy mulatságot rendez, amelynek keretében lóverseny is lesz. A lóversenyen, amint azt az előkészületekből meg lehet állapítani, mintegy 60 lovas fog résztvenni s úgy a városiak, mit a telepiek nagyban készülődnek rája. A nagyszabású és nemmindennapi mulatságra már a lóverseny miatt is az egész megyéből készülődnek, sőt az ország többi vidékeiről is vendégekre számítanak.

— **Keresek két egyszobás, előszobás butorozott lakást, esetleg üresen is csak a központban, modern épületben. Ajánlatokat a lap kiadó hivatalába „modern lakás” jellegével kérek.**

— **Mozihírek.** Multheti számunkban már jelentettük, hogy a „Palace”-mozgót a „Vrancea” Kultúregyesület vette át. Ez átalakulás alkalmával a vezetőknek sikerült a régi gyengébb filmeket elsőrangú műsorokkal kicserélni, amiről a mozilátogató közönség rövidesen meg is fog győződni. A jövőheti műsorral már egy új irány veszi kezdetét a „Vrancea” mozgónál, mert legnagyobb részt hangos (beszélő és éneklő) filmek lesznek bemutatva. Erre a célra teljesen új, és a legmegbízhatóbb gép lesz felszerelve. A hangos filmek közül sikerült lekötöni a világ legszebb, legnagyobb és a leg-híresebb stárok által játszott filmjeit, amelyeknek úgy kiállítására, mint tartalma felülmúl minden képeletet. Ezen filmek legnagyobb része német nyelven hallható. A mozilátogató közönségnek tehát állandóan ünnepi hangulatot fog biztosítani minden egyes mozinap a „Vrancea” mozgónál s emellett az árak is csak a leg-minimálisabbban lesznek emelve, úgy hogy mindenkinek alkalma legyen a hangos filmekben gyönyörködni. A mozi vezetősége — nem kimélve a legnagyobb anyagi áldozatot — mindent megtesz a közönségének szórakoztatására s így csupán a közönségen mulik, hogy a mozi látogatásával támogassa.

— **Strandlabdák kaphatók V. Laufer könyvkereskedésében, Déván.**

— **Felakasztotta magát egy 87 éves ember.** Vulkánban a Mühely utcában a napokban egy 87 éves ember felakasztotta magát. Tettét állítólag életunalomból követte el. Mire a csendőrség a házban megjelent, az öreg már kiszüszkedett.

KULLÁM ÉS STRAND FÜRDŐ

szeptembervégéig üzembe, Mária Királyné

forrás 26 c. meleg rádium tartalmu vizben

fürödni, üdülni, napfürdőzni, szórakozni

csak a

PÜSPÖK FÜRDŐI KULLÁMFÜRDŐBE LEHET.

A Strada Domnița Elena utcában
Tritthaler és Társa cég által épített
**új adómentes emeletes bérház
ELADÓ.**

mely áll 4 modern fürdőszobás parkettes
complet lakásból és 2 üzlethelyiségből.

Bővebbet Tritthaler Iroda Deva.

Idősebb urileány

állást keres, mint nevelő

1—2 nagyobb gyermek mellé.

Németet és zongorát tanít.

Cím: Tóth Adrienne Orăștie,
Strada Regele Mihai 18 szám.

Kalánfürdőn

aug. 25-én kezdődik az utószezon,
tart szeptember végéig.

Hogy alkalmat nyujtsunk minden
szenvedőnek, hogy bajától betegségétől
megszabadulhasson,

napi 100 Leiért

lakást, reggeli, ebéd, vacsora és fürdőt adunk

Használja fel mindenki ezt az alkalmat.

Irógépek kaphatók

és pontos szakszerű javítását

jutányos áron vállalja

V. LAUFER, DEVA

Uj modern, adómentes, parkettes

szabadon álló villa eladó!

Azonnal elfoglalható: 3 szoba, előszoba,
fürdőszoba, konyha,
kamra, cselédszoba, mosókonyha, stb. udvar és kert
bekerítve. — Str. Regele Carol.

Bővebbet Tritthaler Iroda Deva.

V. LAUFER, DEVA

könyvnyomdája-, könyv-, papír-, író- és rajzszerkereskedése, könyvkötészete
STRADA REGINA MARIA 12.

Szülők figyelmébe!

Szülők figyelmébe!

Az iskolai év kezdete alkalmából tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és t. szülők szives figyelmébe ajánlani ujonnan érkezett árukkal dusan felszerelt

tan-, író- és rajzszerkereskedésemet

Állandóan nagy raktár román és magyar tankönyvekben, legjobb minőségű körzők, könyv- és tolltartók, zsebkések, író- és rajzszerkék, kitűnő gyártmányu hegedők, hegedűhurok, hegedűalkatrészek, festékek és festőszerek, valamint mindennemű iskolai felszerelési cikkekben

Dus választékban kaphatók irodafelszerelési cikkek, díszlevegőpapirok, papírkülönlegességek, dísz- és ajándékművek, román és magyar ifjúsági iratok, kiválóan izléses helybelli és művészeti képeslapok, irodalmi és zeneművek.

Iskolakönyvek bekötését

könyvkötészetemben izléses, tartós kivitelben, jutányos árak mellett vállalom el, azokat a legrövidebb idő alatt készítem

Könyvnyomdában

minden e szakmába vágó munkák izléses, csinos kivitelben, jutányos árak mellett a legrövidebb idő alatt készülnek.

Jutányos árak!

Telefon 35.

Pontos kiszolgálás